



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty ve věci žalobkyně: **L. P.**, zastoupené advokátkou JUDr. Michaelou A. Písařovičovou, Urxova 430/4, Praha 8, proti žalovanému: **policejní prezident**, Strojnická 935/27, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ve věcech služebního poměru ze dne 24. 1. 2023, čj. PPR-50893-6/ČJ-2022-990131, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 10. 2024, čj. 77 Ad 1/2023-82,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Popis věci a dosavadní průběh řízení

[1] Otec žalobkyně (*stěžovatelky*) byl příslušníkem Policie České republiky a v roce 1992 zemřel ve službě. Stěžovatelka se od roku 2013 snaží sérií podání domoci přiznání náhrady nákladů na výživu pozůstalých podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru. Stěžovatelka vytýká řediteli Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje (*služebnímu orgánu*) a policejnímu prezidentovi (*žalovanému*) řadu pochybení, kvůli kterým jí náhrada byla nezákonně odepřena. V nyní posuzované věci se stěžovatelka tohoto nároku domáhá v návaznosti na rozhodnutí o její žádosti o zpětné doplacení náhrady.

[2] V roce 2013 byla zamítnuta první žádost stěžovatelky o přiznání náhrady nákladů pozůstalých. Služební orgán rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka současně pobírala sirotčí důchod v takové výši, že jí podle zákona o služebním poměru nelze náhradu přiznat.

V roce 2016 zamítl služební orgán druhou žádost stěžovatelky, přičemž v tomto případě rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka je schopna se sama živit, a proto nesplňuje podmínky pro přiznání náhrady. Obě rozhodnutí nabyla právní moci, aniž by se proti nim stěžovatelka procesně bránila.

[3] V roce 2019 se stěžovatelka obrátila na služební orgán se žádostí o doplacení náhrady nákladů na výživu pozůstalých. Služební orgán na podání reagoval sdělením, ve kterém stěžovatelku vyrozuměl, že o jejích žádostech již bylo pravomocně rozhodnuto. Totožná situace se opakovala v roce 2020. Proti sdělení z roku 2020 uplatnila stěžovatelka opatření proti nečinnosti a obrátila se také na veřejného ochránce práv. V reakci na zmíněný procesní postup vydal služební orgán v listopadu 2022 zamítavé rozhodnutí o žádosti z roku 2020.

[4] Proti zamítavému rozhodnutí podala stěžovatelka odvolání, které žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a potvrdil tak rozhodnutí služebnímu orgánu.

[5] Následně se stěžovatelka obrátila na Krajský soud v Plzni (*krajský soud*) se žalobou proti napadenému rozhodnutí. Krajský soud žalobu zamítl nyní napadeným rozsudkem, přičemž za stěžejní důvod označil nedostatky v žalobní argumentaci. Stěžovatelka prý neuplatnila žádnou konkrétní či relevantní žalobní námitku, kterou by soud mohl přezkoumat.

2. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] *Stěžovatelka* napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení, vady řízení před správním orgánem, které měly za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, a nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, a navrhuje jeho zrušení.

[7] Kasační stížnost shrnuje skutkový stav a předchozí řízení a následně vymezuje kasační důvody. Nejprve stěžovatelka uplatňuje obecné námitky proti způsobu zjišťování existence a výše nároku na náhradu nákladů na výživu pozůstalých a vytýká krajskému soudu nerespektování předchozí rozhodovací praxe. Následně upozorňuje na formalistický přístup služebnímu orgánu k námitce promlčení. Uvádí také, že rozhodnutí žalovaného a rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti. Zdůrazňuje, že služební orgán porušil poučovací povinnost, jelikož ji neupozornil, že žádosti o doplatek musí předcházet přiznání nároku. Poslední skupina kasačních námitek směřuje proti neprovedení klíčových důkazů v řízení před krajským soudem. Neprovedení důkazů nebylo dostatečně odůvodněno a jde proto o libovůli.

[8] *Žalovaný* ve vyjádření uvádí, že stěžovatelka pouze opakuje své žalobní námitky, které navíc nesplňují požadavek na konkretizaci kasačních důvodů. Ve zbytku je prý stížnostní argumentace nepřipustná, jelikož část námitek stěžovatelka poprvé uplatňuje až v řízení o kasační stížnosti. Žalovaný shrnuje, že kasační stížnost nelze využít ke zpětnému odůvodnění žalobních námitek. Zejména ale zdůrazňuje, že se celá kasační argumentace míjí s důvodem, pro který krajský soud žalobu zamítl – tzn. pro nekonkrétnost žalobních námitek. Žalovaný navrhuje, aby NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

3. Posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

[9] NSS na úvod podotýká, že si uvědomuje závažnost životní situace, v níž se stěžovatelka musela nacházet po úmrtí svého otce ve službě. To však nic nemění na tom, že je NSS vázán zákonnými pravidly soudního řízení, na jejichž zachování je nutné v řízení o kasační stížnosti trvat. Jejich součástí jsou také určité minimální požadavky na obsah a způsob argumentace ve správním soudnictví.

[10] Nejprve se NSS zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, jelikož pouze u přezkoumatelného rozsudku se lze zabývat jeho věcnou stránkou. Podle konstantní judikatury zdejšího soudu se za nepřezkoumatelný rozsudek považuje až takový rozsudek, z něhož není zřejmé, jaké skutečnosti považuje soud za rozhodné, popř. na jakých úvahách soud své rozhodnutí založil. Nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost pak trpí takový rozsudek, který postrádá základní náležitosti nebo z něhož není seznatelné, zda soud žalobu zamítl, nebo o ní odmítl rozhodnout.

[11] V posuzovaném případě nelze krajskému soudu z tohoto pohledu nic podstatného vytknout. Soud se vyjádřil ke všem žalobním námitkám, přičemž srozumitelně a podrobně vysvětlil, proč je považuje za neurčité či nedůvodné. Odůvodnil také neprovedení navržených důkazů. Z rozsudku jsou tedy patrné veškeré podstatné úvahy krajského soudu. Nic na tom nemění ani stručnost věcného posouzení, která se odvíjí od stručnosti žaloby. NSS proto uzavírá, že námitka nepřezkoumatelnosti není důvodná.

[12] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je nepřípustná kasační stížnost, která se opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, ač tak učinit mohl. V nyní posuzované věci trpí touto vadou podstatná část kasační stížnosti. Nedostatečné poučení, nepřezkoumatelnost rozhodnutí a formalismus při posouzení promlčení totiž vytyká stěžovatelka služebnímu orgánu a žalovanému až v kasační stížnosti, ačkoliv tak mohla bezesporu učinit již před krajským soudem. Z žaloby je však zřejmé, že tak neučinila, a proto se NSS těmito nepřípustnými námitkami nemohl zabývat.

[13] Nad tento rámec NSS připomíná, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí je krajský soud vázán žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Jejich smysl přitom podle judikatury zdejšího soudu spočívá ve vymezení rámce soudního přezkumu a míra jejich precizace předurčuje, jak podrobně se bude soud žalobou zabývat. Soud navíc není oprávněn domýšlet argumentaci za žalobce (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 28. 10. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, 2162/2011 Sb. NSS, bod 32).

[14] Také v nyní posuzovaném případě byl krajský soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vázán stěžovatelkou vytyčenými žalobními body. NSS ze zaslání soudního spisu ověřil obsah žaloby a dospěl k závěru, že krajský soud nemohl žalobě vyhovět, jelikož stěžovatelka nedostála své povinnosti konkretizovat, v čem spočívala nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žaloba totiž takřka výhradně obsahuje pouze výčet tvrzených porušení zákona bez podrobnějšího vysvětlení, v čem spočíval nezákonný postup žalovaného. NSS se proto ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že nedostatkem žaloby je její nekonkrétnost a mimoběžnost s nyní posuzovanou věcí (bod 21–25 napadeného rozsudku). Totožnými nedostatky trpí také kasační argumentace, která je zčásti nepřípustná, zčásti zmatená a neurčitá, a zčásti se zcela míjí s podstatou posuzované věci.

[15] NSS níže posoudil pouze přípustné námitky, kterými stěžovatelka brojila proti nesprávnému výpočtu výše náhrady a nezákonnému opomenutí navrhovaných důkazů.

[16] První z uvedených námitek se zcela míjí s podstatou této věci. Rozhodnutí služebního orgánu bylo totiž založeno na tom, že stěžovatelka logicky nemohla požadovat zpětné vyplacení náhrady nákladů na výživu pozůstalých za situace, kdy jí žádným rozhodnutím nebyla náhrada přiznána. Pro posuzovanou věc tedy nejsou relevantní námitky proti nesprávnosti výpočtu výše nároku, který ve věci stěžovatelky ani nebyl proveden. Na to ostatně v napadeném rozhodnutí správně upozorňoval již žalovaný (str. 10). Argumentace se míjí také s předmětem řízení o kasační stížnosti, jelikož krajský soud napadený rozsudek založil primárně na nekonkrétnosti žaloby, a to pouze ve vztahu k rozhodnutí, jehož předmětem nebyla otázka existence nároku na náhradu či jeho výše (bod 21–25). Krajskému soudu proto nelze vyčítat nesprávné právní posouzení výpočtu nároku nebo nedodržení předchozí rozhodovací praxe. Těmito otázkami se totiž vůbec nezabýval a ani zabývat nemohl. Patrně se totiž vztahují k rozhodnutí v jiném řízení, které nebylo vedeno se stěžovatelkou. Tato kasační námitka je proto nedůvodná.

[17] K námitce opomenutí důkazů stěžovatelka uvádí, že krajský soud byl v řízení o žalobě povinen provést stěžovatelkou navrhované důkazy a v případě jejich neprovedení alespoň odůvodnit, proč tak neučinil. Následně obecně uvádí, že neprovedení důkazů vedlo k vydání nezákonného, nepřezkoumatelného a protiústavního rozsudku. Neuvádí však, v čem jsou tyto důkazy klíčové pro posuzovanou věc.

[18] Krajský soud v napadeném rozsudku důkazy neprovedl, jelikož by jejich provedení bylo nadbytečné s ohledem na důvod zamítnutí žaloby (bod 30). NSS s krajským soudem souhlasí, že pro posouzení otázky dostatečnosti konkretizace žalobních bodů nebyly navrhované důkazy skutečně relevantní. Zvláště v situaci, kdy stěžovatelka nebyla schopna v žalobě (a poté ani v kasační stížnosti) uvést, co má z důkazů vyplývat a v čem jsou pro posuzovanou věc podstatné. Krajský soud tedy postupoval v souladu s požadavky judikatury k opomenutým důkazům (např. nález Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01), podle níž lze nepřipuštění důkazního návrhu opřít o tři důvody, mj. právě o jeho nadbytečnost. NSS proto uzavírá, že také tato kasační námitka je nedůvodná.

4. Závěr a náklady řízení

[19] S ohledem na výše uvedené dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, žalovanému pak v souvislosti s tímto řízením nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. dubna 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu

pokračování

10 As 20/2025 - 82